

Sygn. akt I ACa 1576/15

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 28 czerwca 2016 r.

Sąd Apelacyjny w Krakowie – Wydział I Cywilny w składzie:

Przewodniczący:	SSA Krzysztof Sobierajski
Sędziowie:	SSA Hanna Nowicka de Poraj (spr.) SSA Barbara Baran
Protokolant:	sekr.sądowy Marta Matys

po rozpoznaniu w dniu 28 czerwca 2016 r. w Krakowie na rozprawie

sprawy z powództwa (...) Banku (...) w K.

przeciwko R. P.

o zapłatę

na skutek apelacji pozwanego

od wyroku Sądu Okręgowego w Krakowie

z dnia 15 czerwca 2015 r. sygn. akt IX GC 101/14

1. **oddala apelację;**

2. **zasądza od pozwanego na rzecz strony powodowej kwotę 2.700 zł (dwa tysiące siedemset złotych) tytułem kosztów postępowania apelacyjnego.**

SSA Barbara Baran SSA Krzysztof Sobierajski SSA Hanna Nowicka de Poraj

I ACa 1576/15

UZASADNIENIE

Powód (...) Bank (...) S.A. w K. wniósł o wydanie nakazu zapłaty w postępowaniu nakazowym i orzeczenie, że pozwany R. P. ma zapłacić na rzecz powoda kwotę 125 003, 13 zł, z ustawowymi odsetkami liczonymi od kwoty 99 866, 05zł od dnia 12 września.

W uzasadnieniu wskazał, że pozwany posiada względem powoda zobowiązanie z tytułu umowy z dnia 12 marca 2009 r o linię kredytową dla małych firm, w związku z prowadzoną działalnością gospodarczą. Pozwany nie wywiązał się z warunków spłaty określonych w umowie, przez co dopuścił do zadłużenia w wysokości dochodzonej pozwem.

Dla wykazania powyższych twierdzeń powód przedłożył Wyciąg z ksiąg banku nr (...) z dnia 12 września 2013 r i przedsądowe wezwanie do zapłaty.

Sąd Okręgowy w Krakowie w dniu 5 grudnia 2013 r wydał nakaz zapłaty z postępowaniu nakazowym (sygn. IX GNC 1308/13), którym uwzględnił powództwo w całości.

Pozwany R. P. w zarzutach wniósł o oddalenie powództwa kwestionując moc dowodową i wiarygodność wyciągu z ksiąg bankowych, który stanowił podstawę wydania nakazu zapłaty w postępowaniu nakazowym. Podniósł ponadto zarzut przedawnienia roszczenia powoda.

Sąd Okręgowy w Krakowie **wyrokiem z dnia 15 czerwca 2015 r**, sygn. akt IX GC 101/14: I/ uchylił uchyla opisany wyżej nakaz zapłaty, II/ zasądził od pozwanego na rzecz strony powodowej kwotę 119 769,11 zł, z ustawowymi odsetkami od kwoty 100 000 zł od 13 września 2013 r, III/ Oddalił powództwo w pozostałej części. IV/ zasądził od pozwanego na rzecz strony powodowej koszty procesu w kwocie 6 638 zł.

W uzasadnieniu Sąd Okręgowy ustalił, że podstawie umowy o linię kredytową dla małych (...) Bank (...) zobowiązał się do prowadzenia rozliczeń na rachunku pozwanego. W ramach tego świadczenia strona powodowa udostępniła kredyt do wysokości 100 000 zł. Za udzielenie kredytu Bankowi należały się okresowe zapłaty nazywane prowizją w wysokości 1500 zł, za tak zwane odnowienie kredytu, a ponadto należała się marża w wysokości 3,5%. Za opóźnienie w spłacie wykorzystanych środków pozwany był obowiązany zapłacić odsetki umowne, a za okres opóźnienia po rozwiązaniu umowy odsetki ustawowe.

Wymienione postanowienia – wywodzi dalej Sąd Okręgowy – odpowiadają naturze umowy rachunku bankowego, uregulowanej w art. 725 i nast. kc. Roszczenia z tej z tej umowy na podstawie art. 120 par. 1 i 731 kc przedawniają się po upływie dwóch lat od ustania stosunku prawnego. Mając na względzie, że strona powodowa wystąpiła na drogę sądową przed upływem tego terminu, w dniu 4 października 2013 r., przedawnienie nie nastąpiło.

W oparciu o opinię biegłego ds. rachunkowości Sąd Okręgowy ustalił, że zadłużenie pozwanego względem powoda, z tytułu opisanej na wstępie umowy, wynosi: kapitał – 100 000 zł., odsetki umowne – 5 730,76 zł., zaległe opłaty i prowizje – 2 000 zł., odsetki ustawowe od 9 października do 12 września 2013 r – 12 038,36 zł, dalsze odsetki ustawowe od 13 września 2013 r. do dnia zapłaty.

Sumę powyższych należności Sad okręgowy zasądził od pozwanego na rzecz powoda, wskazując jako podstawę rozstrzygnięcia o kosztach procesu art. 100 kpc.

Wyrok Sądu Okręgowego zaskarżył w całości apelacją pozwany, zarzucając:

1/ naruszenie art. 495 § 1 i 3 k.p.c. polegając na wadliwym przeprowadzeniu wyznaczonej na podstawie tego przepisu rozprawy, bez wszechstronnego rozważania materiału dowodowego oraz w sposób naruszający zasadę równości stron i zasadę dyspozytywności, poprzez ograniczenie przedmiotu postępowania dowodowego do ustalenia wysokości długu na podstawie ksiąg bankowych;

2/ naruszenie art. 207 § 6 k.p.c. polegające na uwzględnieniu spóźnionych twierdzeń i wniosków dowodowych powoda, mimo, iż zgłaszając je powód nie uprawdopodobnił, że dowody nie zostały zgłoszone bez jego winy oraz że ich uwzględnienie nie spowoduje zwłoki w rozpoznaniu sprawy ani, że nie występują inne wyjątkowe okoliczności;

3/ naruszenie art. 233 § 1 k.c., które miało wpływ na rozstrzygnięcie, przez dokonanie dowolnej a nie swobodnej oceny dowodów, polegające na oparciu rozstrzygnięcia wyłącznie na pisemnej opinii i ustnych wyjaśnieniach biegłego, przy jednoczesnym pominięciu pozostałych dowodów i bez dokonania wszechstronnego rozważenia zebranego materiału;

4/ naruszenie art. 328 § 2 k.p.c. przez sporządzenie uzasadnienia zaskarżonego wyroku w sposób wadliwy, bez wskazania podstawy faktycznej i prawnej wyroku, w konsekwencji czego pozwany został pozbawiony możliwości merytorycznego odniesienia się do prawidłowości rozstrzygnięcia;

5/ błąd w ustaleniach faktycznych, stanowiących podstawę rozstrzygnięcia, polegający na przyjęciu, że roszczenie powoda stało się wymagalne po dokonaniu pisemnego wypowiedzenia umowy, a nie w dacie wskazanej przez strony w umowie o linię kredytową, zawartej w dniu 12 marca 2009 r a w konsekwencji nieuwzględnienie podniesionego zarzutu przedawnienia roszczenia.

Podnosząc powyższe zarzuty pozwany domagał się zmiany zaskarżonego wyroku przez oddalenia powództwa w całości, ewentualnie przez uchylenie tegoż wyroku i przekazanie sprawy Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania. W obu przypadkach wnosił o zasądzenie od powoda na jego rzecz kosztów postępowania apelacyjnego.

SĄD APELACYJNY ZWAŻYŁ CO NASTĘPUJE.

Apelacja pozwanego jest oczywiście bezzasadna.

Nie sposób zgodzić się z pozwanym jakoby Sąd Okręgowy dopuścił się naruszenia zasady równości strony procesowych czy też naruszenia art. 207 § 6 k.p.c. Przepis ten stanowi, iż sąd pomija spóźnione twierdzenia i dowody, chyba, że strona uprawdopodobni, że nie zgłosiła ich w pozwie, odpowiedzi na pozew lub dalszym piśmie przygotowawczym bez swojej winy lub, że uwzględnienie spóźnionych twierdzeń i dowodów nie spowoduje zwłoki w rozpoznaniu sprawy albo, że występują inne wyjątkowe okoliczności. Przyjęta konstrukcja, będąca – w założeniu ustawodawcy - przejawem dyskrecjonalnej władzy sędziego, pozostawia w każdej z wymienionych sytuacji pewną dozę uznaniowości decyzji sądu orzekającego. W judykaturze podkreśla się, że przy wykładni art. 207 § 6 k.p.c. należy mieć na względzie treść art. 217 § 1 k.p.c. dającego prawo stronie do przytaczania okoliczności faktycznych i dowodów na uzasadnienie swoich wniosków lub dla odparcia wniosków i twierdzeń strony przeciwnej aż do zamknięcia rozprawy. W tym świetle art. 207 § 6 k.p.c. stanowi wyjątek od ogólnej zasady, co powoduje, że należy go stosować wyłącznie w ściśle określonych wypadkach, których dotyczy.

W realiach niniejszej sprawy należy też pamiętać o tym, że art. 485 § 3 k.p.c. pozwala sądowi na wydanie nakazu zapłaty w postępowaniu nakazowym, jeżeli bank dochodzi roszczenia na podstawie wyciągu z ksiąg bankowych podpisanego przez osoby upoważnione do składania oświadczeń w zakresie praw i obowiązków majątkowych banku i opatrzonego pieczęcią banku oraz dowodu doręczenia dłużnikowi pisemnego wezwania do zapłaty. Powód – (...) Bank (...) domagał się, w pierwszej kolejności, wydania przez Sąd Okręgowy nakazu zapłaty w postępowaniu nakazowym, a Sąd nakaz taki wydał w oparciu o dołączone do pozwu dokumenty wymienione w art. 485 § 3 k.p.c. Oznacza to, że powód wskazał w pozwie twierdzenia i dowody adekwatne do oczekiwanego rodzaju rozstrzygnięcia i trybu postępowania, w jakim Sąd miał rozstrzygnąć o jego roszczeniu. Zgłoszenie dalszych dowodów stało się niezbędne w związku ze złożeniem przez powoda zarzutów od nakazu zapłaty i powód zgłosił je w piśmie procesowym zawierającym odpowiedź na zarzuty. Zgłoszenie nowych dowodów z dokumentów na tym etapie procesu w żadnym razie nie doprowadziło do przewlekłości postępowania – również z tej przyczyny zarzut naruszenia art. 207 § 6 k.p.c. nie może zostać uwzględniony.

Zmierzając do prawidłowego rozstrzygnięcia sprawy Sąd Okręgowy z urzędu dopuścił dowód z opinii biegłego ds. rachunkowości, który wyliczył kwotę pozostałą do zapłaty przez pozwanego po wypowiedzeniu przez Bank umowy kredytowej. Trudno w takim postępowaniu upatrywać naruszenia przez Sąd Okręgowy zasady równości stron procesowych, skoro dopuszczenie dowodu z urzędu jest uznaniowym uprawnieniem sądu – stosownie do reguły procesowej wyrażonej w art. 232 k.p.c.

Niezrozumiałą jest zarzut naruszenia art. 233 § 1 k.p.c., skoro pozwany nie kwestionował w żadnym zakresie opinii biegłego, w której wyliczono jego zadłużenie. Opinia została sporządzona przez specjalistę do spraw rachunkowości, w oparciu o dostępną dokumentację kredytową, na podstawie której biegły pozytywnie zweryfikował wyliczenia banku, korygując jedynie omyłki przy naliczeniu należności z tytułu odsetek za opóźnienie. Pozwany w apelacji kwestionuje oparcie ustaleń faktycznych Sądu na w/w opinii, jest to jednak wyłącznie pozór zarzutu apelacyjnego, skoro w jego uzasadnieniu pozwany w żaden sposób nie precyzuje, jakich błędów Sąd Okręgowy dopuścił się przy ocenie dowodu z opinii biegłego, jak też nie wyjaśnia jakie inne dowody sąd pominął przy jego ocenie.

Zarzut naruszenia art. 328 § 2 również nie może odnieść skutku. Naruszenie art. 328 § 2 w zw. z art. 391 § 1 k.p.c. wtedy tylko może mieć istotny wpływ na wynik sprawy, jeśli braki lub inna wadliwość uzasadnienia zaskarżonego wyroku uniemożliwiają sądowi apelacyjnemu dokonanie kontroli apelacyjnej. Trzeba mieć też na względzie, że w obecnym systemie apelacji pełnej, sąd apelacyjny jest sądem merytorycznym, który nie tylko jest uprawniony ale wręcz obowiązany, do ewentualnego uzupełnienia ustaleń faktycznych czy też rozważań Sądu I instancji. Z taką właśnie sytuacją mamy do czynienia w rozpoznawanej sprawie. Prawidłowe ustalenia faktyczne Sądu I instancji wymagają uporządkowania i uzupełnienia w następujący sposób.

W dniu 12 marca 2009 r strony zawarły umowę nr (...) na mocy której powód przyznał pozwanemu, jako przedsiębiorcy, prawo do korzystania z odnawialnej linii kredytowej do wysokości 100 000 zł na okres od 12 marca 2009 r do 11 marca 2010 r. W pkt(...)umowy strony postanowiły, że okres kredytowania ulega automatycznemu przedłużeniu na kolejne 12 miesięcy pod warunkiem prawidłowego wywiązywania się klienta z umowy. Punkt(...)umowy stanowił, że zmiany warunków umowy wymagają formy pisemnej pod rygorem nieważności, z tym, że wyjątkiem od tej reguły jest – między innymi – przedłużenie okresu kredytowania na kolejne okresy 12 miesięczne.

(dowód umowa nr (...) k. 59-60).

Do sierpnia 2012 roku strony wykonywały umowę, mimo, że pozwany nie wywiązywał się prawidłowo ze swoich obowiązków względem banku.

(dowód: historia rachunku bankowego powoda k. 71-89 opinia biegłego M. k. 171-177).

Wysokość zadłużenia powoda ustalił prawidłowo Sąd Okręgowy na podstawie wymienionej wyżej opinii biegłego J. M..

Pismem z dnia 4 lipca 2012 r powód wypowiedział pozwanemu umowę opisaną wyżej umowę kredytową, w związku z niewywiązywaniem się pozwanego z warunków umowy, wskazując, że stawia kwoty pozostałe do zapłacenia (wyliczone podówczas na 106 461, 17 zł) w stan wymagalności z dniem 18 sierpnia 2012 roku.

(dowód; pismo z dnia 4 lipca 2012 r).

Tak uzupełnione ustalenia faktyczne Sądu I instancji dają podstawę do przyjęcia, że wyrok Sądu I instancji jest prawidłowy. Istnieje wymagalne zadłużenie pozwanego względem powoda, w wysokości ustalonej prawidłowo ustalonej przez Sąd Okręgowy w oparciu o dowód z opinii biegłego. Również istota łączącego strony stosunku prawnego została prawidłowo oceniona jako umowa rachunku bankowego (art. 725 i nast. k.c.). Po wypowiedzeniu w/w umowy, stosownie do zapisów zawartych w pkt. (...)kredyt stał się wymagalny, tym samym roszczenie o jego zwrot uznać należy za uzasadnione.

Prawidłowo uznał Sąd Okręgowy, iż roszczenie powoda jest nieprzedawnione. Stawiając zarzut przedawnienia pozwany wywodzi, iż umowa kredytowa uległa automatycznemu rozwiązaniu po upływie 12 miesięcy od jej zawarcia, a więc w dniu 12 marca 2010 roku, gdyż pozwany nie wykonywał swojego zobowiązania prawidłowo, a tym samym nie spełniał umownych warunków do automatycznego przedłużenia umowy o kolejne 12 miesięcy. Argumentacja taka nie przystaje do dokonanych przez Sąd Apelacyjny ustaleń faktycznych. Umowa była faktycznie wykonywana przez strony aż do czasu jej wypowiedzenia jej przez Bank. Pozwany do tego czasu korzystał z otwartej linii kredytowej a powód udostępniał mu środki i nie zamknął rachunku. Umowa została przedłużona w sposób dorozumiany. Taki sposób przedłużenia okresu kredytowania strony przewidywały i sankcjonowały, skoro nie zastrzegły dla niego wymogu formy pisemnej pod rygorem nieważności (par. 16 umowy). Dlatego też należy uznać, że roszczenie powoda względem pozwanego o zwrot kredytu stało się wymagalne w dniu wskazanym w wypowiedzeniu, tj. 18 sierpnia 2012 roku. W dacie wniesienia pozwu – 4 października 2013 r dwuletni termin przedawnienia z art. 731 k.c. jeszcze nie upłynął. Niezależnie od tego w sprawie doszło do przerwania biegu przedawnienia roszczeń Banku w związku z wystąpieniem przez Bank z wnioskiem o nadanie klauzuli wykonalności bankowemu tytułowi egzekucyjnemu. Nadanie sądowej klauzuli wykonalności bankowemu tytułowi egzekucyjnemu jest czynnością, podjętą przed sądem w rozumieniu art.

123 § 1 pkt 1 k.c. przedsięwziętą bezpośrednio w celu dochodzenia roszczenia. Wniosek o nadanie takiej klauzuli bez wątplenia przerywa bieg terminu przedawnienia (por. uchwała Sądu Najwyższego z dnia 16 stycznia 2004 r, III CZP 101/03, OSNC 2005/4/58).

Wszystkie powyższe względy musiały doprowadzić do oddalenia apelacji pozwanego jako bezzasadnej, w oparciu o przepis art. 385 k.p.c. O kosztach postępowania apelacyjnego orzeczono na zasadzie art. 98 k.p.c. w zw. z art. 108 § k.p.c.

SSA Barbara Baran SSA Krzysztof Sobierajski SSA Hanna Nowicka de Poraj